

395

Besluit van 26 september 1989, houdende regels voor de detailhandel (Besluit detailhandel Hinderwet)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 12 december 1988, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving, nr. MJZ 12D8061, gedaan in overeenstemming met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Economische Zaken, A. J. Evenhuis; Gelet op de artikelen 2a en 30e van de Hinderwet (Stb. 1981, 410); De Raad van State gehoord (advies van 28 juni 1989, WO8880713); Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 18 september 1989, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving, nr. MJZ 25889009, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. detailhandel: een inrichting die tot een in het Hinderbesluit (Stb. 1980, 445) aangewezen categorie behoort en die uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor het uitoefenen van de detailhandel waarvoor een vergunning is vereist als bedoeld in artikel 3 van de Vestigingswet detailhandel (Stb. 1971, 569), en die niet dient tot het uitsluitend of in hoofdzaak:

- 1°. bewerken of verwerken van vlees, het maken, bewerken of verwerken van vleeswaren of het verkopen van vlees of vleeswaren;
  - 2°. fabriceren, bakken, bewaren of verkopen van brood of banket;
  - 3°. verkopen van ijzerwaren, gereedschappen, bouwmaterialen, verf of verfwaren, vlakglas of wandbekleding;
  - 4°. verkopen van huisbrand of motorbrandstoffen;
  - 5°. verkopen van wild, gevogelte, vis, schaal- of weekdieren;
  - 6°. verkopen van voertuigen met verbrandingsmotor;
  - 7°. verkopen van farmaceutische produkten;
- en voor zover:
- 8°. installaties voor ruimteverwarming of warmwatervoorziening geen groter nominaal vermogen hebben dan 2500 kW per ketel en voor deze installaties een vergunning krachtens de Stoomwet (Stb. 1953, 179) niet is vereist;

9°. uitsluitend gas wordt gebruikt als brandstof voor ruimteverwarming of warmwatervoorziening;

10°. butaan of propaan anders dan in spuitbussen, slechts aanwezig is in gasflessen of wegwerp-patronen, waarvan de gezamenlijke waterinhoud niet groter is dan 115 liter of aanwezig is in ten hoogste twee reservoirs voor de aandrijving van vorkheftrucks of aanwezig is in ten hoogste twee stationaire reservoirs waarop het Besluit opslag propaan Hinderwet (Stb. 1987, 472) van toepassing is;

11°. geen bovengrondse of ondergrondse tank voor het bewaren van K1-, K2- of K3-vloeistoffen aanwezig is;

12°. ten hoogste 20 liter K1-vloeistoffen en ten hoogste 400 liter K2-vloeistoffen aanwezig zijn, met uitzondering van de voor een noodstroomaggregaat aanwezige benzine en de alcoholhoudende K1- of K2-vloeistoffen;

13°. ten hoogste 100 kg bestrijdingsmiddelen in de zin van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 1962, 288) aanwezig is, met uitzondering van verven, beitsen of carbolineum;

14°. op het bewaren van vuurwerk het Besluit opslag vuurwerk Hinderwet (Stb. 1988, 503) van toepassing is;

15°. ten hoogste 100 kg pyrotechnische stoffen, zoals klappertjes en knalartikelen, volgens ADR, bijlage A, klasse 1C, van de Wet Gevaarlijke Stoffen (Stb. 1963, 313) aan samengesteld produkt aanwezig is, met uitzondering van vuurwerk;

16°. geen rookkasten en geen kookketels voor vlees met een waterinhoud van meer dan 50 liter zijn opgesteld;

17°. geen dieren worden geslacht;

18°. geen ovens voor het bakken van brood of banket met een gezamenlijk thermisch vermogen van meer dan 60 kW zijn opgesteld en voor het bereiden van brood uitsluitend installaties aanwezig zijn waarbij wordt uitgegaan van afgepaste en gemodelleerde dan wel voorgebakken deegstukken;

19°. geen herstelwerkplaats voor verbrandingsmotoren aanwezig is;

b. bevoegd gezag: het gezag dat overeenkomstig artikel 4 van de Hinderwet (Stb. 1981, 410) bevoegd is of zou zijn een vergunning voor de detailhandel te verlenen;

c. stiltegebied: een stiltegebied in de zin van de Wet geluidhinder (Stb. 1979, 99).

2. Dit besluit is niet van toepassing op een detailhandel die gelegen is in een stiltegebied.

Artikel 2

1. Degene die een detailhandel drijft, dient te voldoen aan de voorschriften, die zijn opgenomen in de bij dit besluit behorende bijlage I, alsmede aan de krachtens deze voorschriften door het bevoegd gezag gestelde nadere eisen.

2. Indien nadere eisen worden gesteld, die mede de arbeidsomstandigheden raken, worden zodanige eisen niet gesteld dan nadat het betrokken orgaan het districtshoofd schriftelijk in de gelegenheid heeft gesteld opmerkingen te maken.

3. Een beschikking waarin nadere eisen worden gesteld, wordt gezonden aan degene die de detailhandel drijft, de inspecteur en het districtshoofd.

Artikel 3

Voor het oprichten of in werking hebben, het uitbreiden of wijzigen van een detailhandel, dan wel voor het veranderen van een daarin gebedigde werkwijze, geldt het verbod, gesteld in artikel 2, eerste lid, van de Hinderwet niet.

Artikel 4

1. Degene die voornemens is een detailhandel op te richten, dient hiervan ten minste één maand voor het oprichten kennis te geven aan het bevoegd gezag, de inspecteur en het districtshoofd.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot het uitbreiden of wijzigen van een detailhandel, dan wel met betrekking tot het veranderen van een daarin gebezigde werkwijze. Deze kennisgeving is niet vereist indien eerder een kennisgeving overeenkomstig dit artikel is gedaan en door dit uitbreiden, wijzigen of veranderen van werkwijze geen afwijking ontstaat van de bij die kennisgeving eerder verstrekte gegevens.

3. Bij een kennisgeving als bedoeld in het eerste en tweede lid dient in ieder geval het tijdstip te worden vermeld, waarop de detailhandel of de uitbreiding of wijziging daarvan in werking zal worden gebracht dan wel de daarin gebezigde werkwijze veranderd zal zijn, en dienen de gegevens te worden verstrekt, die in de bij dit besluit behorende bijlage II zijn aangegeven. De kennisgeving dient te worden gedaan op een formulier waarvan het model wordt vastgesteld door Onze Minister. Onze Minister kan daarbij nadere regels stellen met betrekking tot de in bijlage II bedoelde gegevens.

4. Degene die een kennisgeving heeft gedaan als bedoeld in het eerste of het tweede lid, dient het bevoegd gezag zo tijdig in kennis te stellen van een wijziging van het in het derde lid bedoelde tijdstip dat het bevoegd gezag in staat is voorafgaand aan dat tijdstip te controleren of aan de in bijlage I opgenomen voorschriften wordt voldaan.

Artikel 5

1. Gedurende één jaar vanaf het tijdstip waarop dit besluit van toepassing wordt op een reeds opgerichte detailhandel, zijn de artikelen 2 en 3 niet van toepassing.

2. In een geval als bedoeld in het eerste lid dient degene die een detailhandel drijft, ten hoogste drie maanden na het in dat lid bedoelde tijdstip aan het bevoegd gezag, de inspecteur en het districtshoofd ervan kennis te geven dat hij de detailhandel in werking heeft. De kennisgeving geschiedt overeenkomstig artikel 4, derde lid.

3. Deze kennisgeving is niet vereist indien voor de detailhandel een vergunning als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Hinderwet is verleend.

Artikel 6

Dit besluit treedt in werking met ingang van de derde kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 7

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit detailhandel Hinderwet.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 oktober 1989, nr. 197

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 26 september 1989

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels

Uitgegeven de *negenentwintigste* september 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

**BIJLAGE I
BEHORENDE BIJ HET BESLUIT DETAILHANDEL HINDERWET**

INHOUD		blz.
I	Begrippen	6
II	Voorschriften:	8
1.	Afvalstoffen	8
2.	Bodembescherming	8
3.	Geluid- en trillinghinder	8
4.	Luchtverontreiniging en stankhinder	11
5.	Brandpreventie en brandbestrijding	11
6.	Elektrische installatie	12
7.	Gasdrukregel- en meetinstallaties en aardgas gestookte installaties	12
8.	Koel- of vriesinstallaties	12
9.	Gedragsvoorschriften	12
10.	Ongewone voorvallen	13
11.	Meet- en registratieverplichtingen	13
12.	Bewaren van K1-, K2- en K3-vloeistoffen en chemicaliën in emballage	13
13.	Bewaren van bestrijdingsmiddelen	13
14.	Gebruik van gasflessen	13
15.	Noodstroomvoorzieningen	15
16.	Bereiden van voedings- en genotmiddelen	17
17.	Reparatie- of onderhoudswerkplaats	18
18.	Centrale verwarmingsinstallaties met een gezamenlijke nominale belasting van meer dan 130 kW	19

I. BEGRIPPEN

1. In dit besluit en in de krachtens dit besluit gestelde nadere eisen wordt verstaan onder:

brandwerendheid van bouwdelen:	de tijd, uitgedrukt in minuten, gedurende welke enig bouwkundig onderdeel van een gebouw, met uitzondering van een deur-, luik- of raamconstructie, zijn functie moet kunnen blijven vervullen bij verhitting, en bepaald volgens NEN 3884, uitgave 1978;
brandwerendheid van deur-, luik- en raamconstructies:	de tijd, uitgedrukt in minuten, gedurende welke deur-, luik- en raamconstructies in geval van brand weerstand bieden tegen bezwijken en vlamdicht blijven, en bepaald volgens NEN 3885, uitgave 1982;
DIN:	een door het Deutsches Institut für Normung e.V.(DIN) uitgegeven publikatie;
equivalent geluidsniveau (LAeq):	het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse in de loop van een bepaalde periode optredende geluid, vastgesteld overeenkomstig voorschrift 3.9;
gasfles:	een voor herhaald gebruik bestemde, cilindrische, metalen drukhouder, die voorzien is van één aansluiting met klep- of naaldafsluiter en een waterinhoud heeft van ten hoogste 150 l;
geluidgevoelige bestemmingen:	gebouwen of objecten, aangewezen bij algemene maatregel van bestuur krachtens de artikelen 49 en 68 van de Wet geluidhinder (Stb. 1982, 465);
geluidgevoelige ruimte van een woning: geluidsniveau in dB(A):	een ruimte binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd; het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Electrotechnische Commissie (IEC) terzake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publikatie no. 651, uitgave 1979;
K1-vloeistof:	een brandbare vloeistof waarvan het vlampunt ten hoogste 21°C is, bepaald volgens NEN 3204, uitgave 1968, en die bij 37,8°C een dampspanning heeft van ten minste 35 kPa en ten hoogste 100 kPa, bepaald volgens NEN 928, uitgave 1970, of een verfproduct waarvan het vlampunt ten hoogste 21°C is, bepaald volgens NEN-EN 53, uitgave 1976;
K2-vloeistof:	een brandbare vloeistof waarvan het vlampunt ten minste 21°C en ten hoogste 55°C is, bepaald volgens NEN 3204, uitgave 1968, of een verfproduct waarvan het vlampunt ten minste 21°C en ten hoogste 55°C is, bepaald volgens NEN-EN 53, uitgave 1976;
K3-vloeistof:	een brandbare vloeistof waarvan het vlampunt ten minste 55°C is, bepaald volgens NEN-ISO 2719, uitgave 1979, of een verfproduct waarvan het vlampunt ten minste 55°C is, bepaald volgens NEN-EN 53, uitgave 1976;
KVGN:	de Koninklijke Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland;
NEN:	een door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) uitgegeven norm;
NEN-EN:	een door het Comité Européen de Normalisation opgestelde en door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) als Nederlandse norm aanvaarde en uitgegeven norm;
NEN-ISO:	een door de International Organization for Standardization opgestelde en door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) als Nederlandse norm aanvaarde en uitgegeven norm;
onbrandbaar:	het onbrandbaar zijn overeenkomstig het bepaalde in NEN 3881, uitgave 1975;

referentieniveau:

de hoogste waarde van de onder a. en b. genoemde niveaus, bepaald overeenkomstig het Besluit bepaling referentieniveauperiode (Stcrt. 1982, 162):

a. het geluidsniveau, uitgedrukt in dB(A), dat, gemeten over een bepaalde periode, gedurende 95% van de tijd wordt overschreden, exclusief de bijdrage van de inrichting zelf;

b. het optredende equivalente geluidsniveau (LAeq), veroorzaakt door wegverkeersbronnen minus 10 dB, met dien verstande dat voor de nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur alleen wegverkeersbronnen in rekening mogen worden gebracht met een intensiteit van meer dan 500 motorvoertuigen gedurende die periode;

VLG:
woning:

het Reglement betreffende het vervoer over land van gevaarlijke stoffen; een gebouw of deel van een gebouw dat voor bewoning wordt gebruikt of daartoe is bestemd.

2. Voor zover een DIN-, NEN-, NEN-EN- of NEN-ISO-norm, waarnaar in een voorschrift wordt verwezen, betrekking heeft op de uitvoering van constructies, toestellen en apparaten, wordt bedoeld de vóór de datum waarop dit besluit in het Staatsblad is geplaatst, laatst uitgegeven norm met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen dan wel – voor zover het op die datum reeds bestaande constructies, toestellen en apparaten betreft – de norm die bij de aanleg c.q. installatie van die constructies, toestellen en apparaten is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

II. VOORSCHRIFTEN

1. Afvalstoffen

1.1 Afvalstoffen mogen niet in de open lucht worden verbrand.

1.2 Afvalstoffen mogen niet in de bodem terecht kunnen komen of in de bodem worden gebracht. Het bewaren of bezigen van afvalstoffen op de bodem moet zodanig geschieden dat geen verontreiniging kan optreden.

1.3 Afvalstoffen moeten op gezette tijden uit de inrichting worden afgevoerd. Het afvoeren moet zodanig geschieden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden.

1.4 Het bewaren van afvalstoffen moet op ordelijke en nette wijze geschieden. Van afvalstoffen afkomstige geur mag zich niet buiten de inrichting kunnen verspreiden.

1.5 Een riolering voor de afvoer van afvalwater moet vloestofdicht zijn uitgevoerd.

1.6 Indien afvalwater via een vet- of olieafscheider wordt afgevoerd of een slibvanger passeert, moet deze vet- of olieafscheider dan wel slibvanger, zo dikwijls dit voor de goede werking daarvan noodzakelijk is, worden ontdaan van vet-, olie- of slibafzetting.

1.7 Beenderen en ander dierlijk afval moeten zodanig worden opgeslagen dat geen geurhinder kan optreden. Daartoe moeten deze worden bewaard:

- a. in een ruimte met een temperatuur van ten hoogste 0°C, of
- b. in een besloten ruimte met een temperatuur van ten hoogste 10°C, mits zij daaruit ten minste éénmaal per week worden afgevoerd, of
- c. in een besloten, ongekoelde ruimte, mits zij daaruit dagelijks worden afgevoerd.

2. Bodembescherming

2.1 Het is verboden vloeistoffen definitief in de bodem te brengen, met uitzondering van oppervlaktewater, hemelwater of drinkwater, indien daaraan geen verontreinigende stoffen zijn toegevoegd, de concentratie verontreinigende stoffen niet door een bewerking van het water is toegenomen en waaraan geen warmte is toegevoegd.

2.2 Indien blijkt dat de bodem is verontreinigd of aangetast, anders dan ten gevolge van een ongewoon voorval in de zin van artikel 22 van de Wet bodembescherming (Stb. 1986, 374), dient degene die de inrichting drijft, dit te melden aan het bevoegd gezag.

Er moeten in deze gevallen onverwijld maatregelen worden genomen teneinde de verontreiniging, de aantasting en de directe gevolgen daarvan te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te maken. Bij deze melding moeten de resultaten worden verstrekt van met het oog op de sanering verricht onderzoek en het tijdstip waarop met de sanering zal worden aangevangen.

3. Geluid- en trillinghinder

3.1 Het equivalente geluidsniveau (LAeq), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede door de in de

inrichting verrichte werkzaamheden, mag ter plaatse van woningen van derden, andere geluidgevoelige bestemmingen en – voor zover binnen een afstand van 50 m van de inrichting geen woningen van derden of geluidgevoelige bestemmingen aanwezig zijn – op enig punt 50 m van de inrichting, niet meer bedragen dan het referentieniveau ter plaatse, met dien verstande dat:

- a. het equivalente geluidsniveau (LAeq) niet meer mag bedragen dan:
  - 50 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;
  - 45 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
  - 40 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur;
- b. het equivalente geluidsniveau niet minder behoeft te bedragen dan:
  - 40 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;
  - 35 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
  - 30 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur.

3.2 In afwijking van voorschrift 3.1 mag voor inrichtingen die reeds zijn opgericht vóór de datum waarop dit besluit op die inrichting van toepassing wordt, het equivalente geluidsniveau (LAeq) niet meer bedragen dan:

- 55 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 50 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 45 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur;

met dien verstande dat, indien ten behoeve van die inrichting een hinderwetvergunning is verleend, het equivalente geluidsniveau niet hoger mag zijn dan de waarde die is vastgelegd in de voor die inrichting verleende vergunning of die met de in die vergunning verlangde akoestische voorzieningen en in acht te nemen gedragsregels wordt bereikt; dit geldt niet voor zover dat equivalente niveau hoger is dan de waarde, vermeld in de aanhef van dit voorschrift, of lager is dan de waarde, vastgelegd in voorschrift 3.1, onder b.

Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de toelaatbare equivalente geluidsniveaus betreffende de inrichting; dit niveau mag echter niet hoger zijn dan het equivalente geluidsniveau, vermeld in de aanhef van dit voorschrift, en niet lager dan het niveau, vastgelegd in voorschrift 3.1, onder b; deze nadere eisen mogen het in werking hebben van de inrichting niet onmogelijk maken of onnodig beperken.

3.3 Onverminderd de voorschriften 3.1 en 3.2 mogen incidentele verhogingen van geluidsniveaus, die een gevolg zijn van de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede van de in de inrichting verrichte werkzaamheden, en gemeten in de meterstand «fast», in de regel niet groter zijn dan 10 dB boven de getalswaarde van het overeenkomstig de voorschriften 3.1 of 3.2 toegelaten equivalente geluidsniveau (LAeq). Zij mogen in ieder geval als piekwaarde niet meer bedragen dan:

- 70 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 65 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 60 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur.

3.4 Indien de inrichting geheel of gedeeltelijk in- of aanpandig is gelegen met woningen van derden of met ruimten die deel uitmaken van andere geluidgevoelige bestemmingen, mag onverminderd de voorschriften 3.1 en 3.2, het equivalente geluidsniveau (LAeq), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden, in een geluidgevoelige ruimte van de aangrenzende woningen en in geluidgevoelige bestemmingen bovendien niet meer bedragen dan:

- 35 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;

30 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
25 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur.

Dit voorschrift geldt niet ten aanzien van woningen en geluidgevoelige bestemmingen, indien de gebruiker van deze woningen en geluidgevoelige bestemmingen aan degene die de inrichting drijft, geen toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidmetingen.

3.5 Onverminderd voorschrift 3.4, mogen incidentele verhogingen van geluidsniveaus, voor zover deze een gevolg zijn van de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede van de in de inrichting verrichte werkzaamheden, gemeten in de meterstand «fast», in de regel niet hoger zijn dan 10 dB boven de getalswaarde van het overeenkomstig voorschrift 3.4 toegelaten equivalente geluidsniveau (LAeq). Zij mogen in ieder geval als piekwaarde niet meer bedragen dan:

55 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;
50 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
45 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur.

De laatste volzin van voorschrift 3.4 is van overeenkomstige toepassing.

3.6 De voorschriften 3.3 en 3.5 zijn niet van toepassing op het laden en lossen ten behoeve van de detailhandel voor zover dit plaatsvindt tussen 07.00 en 19.00 uur.

De voorschriften 3.3 en 3.5 gelden evenmin tussen 06.00 en 07.00 uur, tenzij voor de inrichting een hinderwetvergunning is verleend, waarin een verbod voor het laden en lossen tussen 06.00 en 07.00 uur is opgenomen.

Indien in de hinderwetvergunning een verbod is opgenomen voor het laden en lossen tussen 06.00 en 07.00 uur, en het laden en lossen plaatsvindt binnen 50 m afstand van woningen van derden of andere geluidgevoelige bestemmingen, blijft dit verbod gelden, tenzij degene die de inrichting drijft, een akoestisch rapport als bedoeld in voorschrift 3.7 aan het bevoegd gezag heeft overgelegd. Het bevoegd gezag kan als nadere eis stellen dat de voorschriften 3.3 en 3.5 van toepassing zijn op het laden en lossen tussen 06.00 en 07.00 uur.

3.7 Indien het laden en lossen ten behoeve van een detailhandel tussen 07.00 of na 19.00 uur plaatsvindt binnen 50 m afstand van woningen van derden of andere geluidgevoelige bestemmingen, kan het bevoegd gezag een akoestisch rapport verlangen, waaruit blijkt dat bij dit laden en lossen aan de voorschriften 3.1 tot en met 3.6 kan worden voldaan, en waarin de hiertoe aan te brengen voorzieningen, de in acht te nemen gedragsregels en de bij dit laden en lossen optredende of te verwachten geluidsniveaus bij of in woningen van derden of andere geluidgevoelige bestemmingen zijn vermeld.

3.8 Tenzij de detailhandel is geopend overeenkomstig de Winkelsluitingswet (Stb. 1976, 367), gelden op zondagen en algemeen erkende feestdagen tussen 07.00 en 19.00 uur de niveaus die gelden tussen 19.00 en 23.00 uur.

Op koopavonden, ingesteld krachtens de Winkelsluitingswet, gelden tussen 19.00 en 21.00 uur de niveaus die gelden tussen 07.00 en 19.00 uur.

3.9 Controle op of berekening van de in de voorschriften 3.1, 3.2 en 3.3 vastgelegde geluidsniveaus moet geschieden overeenkomstig de «Handleiding meten en rekenen industrielawaai, IL-HR-13-01», van maart 1981, uitgegeven door het Ministerie van Volkshuisvesting,

Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Ook de beoordeling van de meetresultaten moet overeenkomstig deze handleiding plaatsvinden.

Metingen ter controle van de in de voorschriften 3.4 en 3.5 vastgelegde geluidsniveaus moeten worden verricht op een afstand van ten minste 1 m van de muren, 1,5 m boven de vloer en 1,5 m van de ramen. Teneinde verstoring door staande golven te verminderen, is het noodzakelijk op ten minste 3 punten te meten. Indien er sprake is van laag-frequent geluid, moet zonodig op meer dan 3 punten worden gemeten. De gemeten waarden moeten energetisch worden gemiddeld en moeten worden genormeerd op een nagalmtijd van 0,5 sec. Metingen moeten worden uitgevoerd met gesloten ramen en buitendeuren. De beoordeling van de meetresultaten moet geschieden overeenkomstig handleiding IL-HR-13-01.

3.10 Indien metingen ter plaatse van de in voorschrift 3.1 bedoelde woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen dan wel op de in dat voorschrift bedoelde afstanden niet mogelijk zijn vanwege stoorgeluidsniveaus, kan het bevoegd gezag een nadere eis stellen, inhoudende de vaststelling van referentiepunten waar metingen wel mogelijk zijn en moeten worden verricht. Daarbij kan het bevoegd gezag geluidsniveaus vaststellen die niet mogen worden overschreden en die zijn afgeleid van de in de voorschriften 3.1, 3.2 en 3.3 genoemde niveaus, in ieder geval zodanig dat in verblijfsruimten van woningen van derden en van geluidgevoelige bestemmingen de in de voorschriften 3.4 en 3.5 genoemde geluidsniveaus niet worden overschreden.

3.11 Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de voorzieningen die binnen de inrichting moeten worden aangebracht en de gedragsregels die in acht moeten worden genomen teneinde aan de voorschriften 3.1 tot en met 3.6 te voldoen.

3.12 De in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede de in de inrichting uit te voeren werkzaamheden, mogen in een geluidgevoelige ruimte van woningen van derden en in andere geluidgevoelige bestemmingen geen trillingen met een continue of met een continue-intermitterend karakter veroorzaken hoger dan de in de (voor)norm DIN 4150, uitgave 1975, gedefinieerde waarnemingssterkte van 0,1. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de hiertoe aan te brengen voorzieningen. De meting van trillingen en de beoordeling van de meetresultaten moeten geschieden overeenkomstig deze norm.

Dit voorschrift geldt niet ten aanzien van woningen en geluidgevoelige bestemmingen indien de gebruiker van deze woningen en geluidgevoelige bestemmingen aan degene die de inrichting drijft, geen toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van trillingmetingen.

4. Luchtverontreiniging en stankhinder

4.1 Uitmondingen in de buitenlucht van afvoerleidingen van ventilatiesystemen, luchtbehandelingsinstallaties of afzuigsystemen, ten aanzien waarvan in deze bijlage geen andere voorschriften zijn gesteld, moeten zodanig zijn gesitueerd dat van de hierdoor uittredende lucht en de daarin aanwezige stoffen geen hinder wordt ondervonden buiten de inrichting.

5. Brandpreventie en brandbestrijding

5.1 Teneinde een begin van brand effectief te kunnen bestrijden, moeten brandblusmiddelen of brandbestrijdingsinstallaties aanwezig zijn.

Het bevoegd gezag kan ten aanzien van de aard, de capaciteit, het aantal, en de plaats van brandblusmiddelen of brandbestrijdingsinstallaties nadere eisen stellen.

5.2 Brandblusmiddelen moeten steeds voor onmiddellijk gebruik beschikbaar zijn en onbelemmerd kunnen worden bereikt. Draagbare blustoestellen, slanghaspels en andere brandblusmiddelen of brandbestrijdingsinstallaties moeten jaarlijks door een deskundige worden gecontroleerd op hun deugdelijkheid. Het onderhoud van draagbare blustoestellen moet overeenkomstig NEN 2559 geschieden.

5.3 Draagbare blustoestellen moeten zijn voorzien van een rijkskeurmerk met rangnummer.

Slanghaspels moeten voldoen aan NEN 3211.

5.4 Een tot de inrichting behorend gebouw moet van een zodanige brandwerende constructie zijn dat, gelet op de te verwachten vuurbelasting en in aanmerking nemende de in het gebouw aanwezige toestellen en stoffen, de daarin uitgevoerde werkzaamheden en de binnen het gebouw aanwezige brandpreventieve en brandrepressieve voorzieningen, alsmede de brandbestrijdingsmogelijkheden van de plaatselijke brandweer, in geval van brand overslag en doorslag daarvan naar niet tot de inrichting behorende gebouwen kan worden voorkomen. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de hiertoe te treffen voorzieningen.

6. Elektrische installatie

6.1 De elektrische installatie moet voldoen aan NEN 1010.

Indien ruimten aanwezig zijn met gasontploffingsgevaar, moet de daar aanwezige elektrische installatie bovendien voldoen aan NEN 3410.

7. Gasdrukregel- en meetinstallaties en aardgasgestookte installaties

7.1 Voor zover in deze bijlage niet anders is bepaald, moeten de uitvoering van een gasdrukregel- en meetinstallatie en die van een aardgasinstallatie als gedefinieerd in NEN 1078, alsmede die van de ruimten waarin deze installaties zijn opgesteld, voldoen aan de Aansluitvoorwaarden Gas 1979 van de Vereniging van Exploitanten van Gasbedrijven in Nederland (VEGIN), uitgave 1979.

8. Koel- of vriesinstallaties

8.1 Koel- of vriescellen moeten zodanig zijn geïsoleerd of opgesteld dat geen condensvorming in niet tot de inrichting behorende ruimten kan optreden.

8.2 Condensaat van een koel- of vriesinstallatie moet naar de riolering worden afgevoerd dan wel anderszins zodanig worden opgevangen en afgevoerd dat geen overlast wordt veroorzaakt.

9. Gedragsvoorschriften

9.1 De inrichting moet schoon worden gehouden en moet in goede staat van onderhoud verkeren.

9.2 Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ander ongedierte moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden

daartoe aanleiding geven, moet doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.

9.3 Tijdens het bevoorraden van de inrichting, tijdens het afvoeren van produkten en afvalstoffen uit de inrichting en bij het uitstallen van goederen op de openbare weg, moet de openbare weg zo veel mogelijk worden vrijgehouden. Het betreden van woningen moet te allen tijde mogelijk zijn.

Ten aanzien van het gebruik van winkelwagentjes op de openbare weg en de inzameling ervan, kan het bevoegd gezag met betrekking tot het vrijhouden van de openbare weg nadere eisen stellen.

9.4 Degene die de inrichting drijft, is overigens gehouden te doen en na te laten hetgeen redelijkerwijs gevegd kan worden om gevaar, schade en hinder buiten de inrichting te voorkomen of te beperken.

10. Ongewone voorvallen

10.1 Indien zich een ongewoon voorval voordoet, waardoor giftige of anderszins gevaarlijke, schadelijke of hinder veroorzakende stoffen buiten de inrichting zijn gekomen dan wel kunnen komen, moeten zo spoedig mogelijk maatregelen worden getroffen om de nadelige gevolgen van dat voorval zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en ongedaan te maken.

Van een en ander moet terstond worden kennis gegeven aan het bevoegd gezag.

11. Meet- en registratieverplichtingen

11.1 Indien in deze bijlage is voorgeschreven dat degene die de inrichting drijft, verplicht is metingen, keuringen en controles aan installaties of installatieonderdelen te verrichten of te doen verrichten, moeten de resultaten daarvan ten minste tot aan het beschikbaar zijn van de resultaten van de eerstvolgende meting, keuring of controle in de inrichting worden bewaard en ter inzage worden gehouden voor het bevoegd gezag, tenzij in deze bijlage anders is bepaald.

12. Bewaren van K1-, K2- en K3-vloeistoffen en chemicaliën in emballage

12.1 De verpakking van K1-, K2- en K3-vloeistoffen en van andere chemicaliën moet dicht zijn, geschikt voor de desbetreffende stof en voldoende sterk. Bewaring van voornoemde stoffen is niet toegestaan in trappehuizen van gebouwen en op plaatsen die kunnen dienen als vluchtweg in geval van brand of anderszins.

13. Bewaren van bestrijdingsmiddelen

13.1 Bestrijdingsmiddelen moeten worden bewaard overeenkomstig de artikelen 8 tot en met 12 van het Bestrijdingsmiddelenbesluit (Stb. 1964, 328).

14. Gebruik van gasflessen

14.1 Gasflessen waarvan de goedkeuring door de Dienst voor het Stoomwezen, een door de Dienst geaccepteerde deskundige of een ingevolge de EEG-kaderrichtlijn 76/767/EEG alsmede de daarop berustende bijzondere richtlijnen 84/525, 84/526 en 84/527/EEG aangewezen instantie niet of blijkens de ingeponste datum niet tijdig heeft plaatsge-

vonden, mogen niet in de inrichting aanwezig zijn. De beproeving van gasflessen moet periodiek zijn herhaald overeenkomstig de termijnen, aangegeven in het VLG.

14.2 Gasflessen mogen slechts zijn gevuld met het gas waarvoor zij zijn beproefd en waarvan de naam op de fles is aangebracht.

Het voorhanden hebben en het gebruik van gasflessen die zijn gevuld met autogas, is verboden, evenals het voorhanden hebben en het gebruik van vloeibaar gas in autogastanks anders dan voor de tractie van motorvoertuigen.

14.3 Gasflessen mogen niet kunnen omvallen of met een vochtige bodem in aanraking kunnen komen.

14.4 Gasflessen moeten steeds gemakkelijk bereikbaar zijn en mogen niet in de onmiddellijke nabijheid van andere brandgevaarlijke stoffen zijn opgesteld.

14.5 Lege gasflessen moeten worden behandeld en bewaard als gevulde gasflessen. Zij moeten zoveel mogelijk naar soort gescheiden worden bewaard.

14.6 Beschadigde of lekke gasflessen moeten onverwijld in de buitenlucht worden gebracht en worden gemerkt met het woord «defect» respectievelijk «lek». Alsdan moeten onverwijld maatregelen worden getroffen om brand-, explosie- en vergiftigingsgevaar te voorkomen.

14.7 De afsluiter van een niet in gebruik zijnde gasfles moet gesloten zijn.

14.8 Niet aan een vaste plaats gebonden gasflessen moeten buiten werktijd op een vaste, in overleg met de plaatselijke brandweer nader te bepalen plaats ondergebracht zijn. Aan een vaste plaats gebonden gasflessen moeten bij de plaatselijke brandweer bekend zijn.

14.9 Leidingen, appendages en pakkingmateriaal moeten mechanisch voldoende sterk zijn, bestand tegen de optredende druk en temperatuur en geschikt voor het te transporteren gas.

14.10 Leidingen en appendages moeten zodanig zijn gedimensioneerd dat bij de te verwachten maximumbelasting van de installatie het drukverlies en de gassnelheid zodanig beperkt blijven dat de goede regeling van de gasdruk en de juiste werking van de gebruikstoestellen is gewaarborgd.

14.11 Verbindingen in ondergrondse stalen leidingen moeten zijn gelast. Verbindingen in bovengrondse leidingen moeten bij voorkeur zijn gelast.

Lassen in leidingen met een druk hoger dan 500 kPa moeten zijn uitgevoerd door een lasser die in het bezit is van een geldig bewijs van lasvaardigheid volgens het blad T-0215 van de Regels voor Toestellen onder Druk van de Dienst voor het Stoomwezen. De installateur moet in het bezit zijn van een geldig registratiedocument van lasmethode-aanvaarding volgens het blad T-0210 van de Regels voor Toestellen onder Druk van de Dienst voor het Stoomwezen.

14.12 Afsluiters moeten goed bereikbaar zijn.

14.13 Afsluiters moeten zijn aangebracht:

- a. direct voor of na binnenkomst van de leiding in een gebouw;
- b. aan het einde van elk aftakpunt van een vaste leiding naar een gebruikstoestel;
- c. in de leidingen op plaatsen waar de leiding geheel of gedeeltelijk kan worden gespoeld met een inert gas.

14.14 Verbindingen in leidingen voor acetyleen moeten zijn gelast.

14.15 Aansluitingen, leidingen, afsluiters, reduceertoestellen en overige appendages voor acetyleen mogen niet van koper zijn noch van legeringen die meer dan 63% koper bevatten.

14.16 De aansluiting van een gasfles op een verzamelleiding voor acetyleen moet bestaan uit een beugelaansluiting van zodanige vorm en afmetingen dat uitsluitend acetyleenflessen op deze leiding kunnen worden aangesloten, een en ander volgens NEN 3268.

14.17 Alle onderdelen van een leiding voor zuurstof, waarin een druk kan optreden van ten minste 2 500 kPa en ten hoogste 15 000 kPa, moeten van koper, messing of roestvrij staal zijn vervaardigd. Onderdelen van een leiding voor zuurstof, waarin een druk kan optreden van meer dan 15 000 kPa, moeten van koper of messing zijn vervaardigd.

14.18 Alle onderdelen van zuurstofinstallaties, die in aanraking kunnen komen met zuurstof, moeten vrij van olie, vet en stof zijn.

14.19 Een zuurstofinstallatie moet voor ingebruikneming worden ontvet met een onbrandbaar ontvettingsmiddel en daarna met stikstof worden gespoeld.

14.20 De aansluiting van een gasfles op een verzamelleiding voor zuurstof moet zodanig zijn dat geen andere flessen dan die bestemd voor zuurstof, kunnen worden aangesloten, een en ander volgens NEN 3268.

14.21 Toebehoren in installaties voor propaan of butaan moeten zijn vermeld op de lijst van aanvaarde fabrikaten volgens het blad M 0806 van de Regels voor Toestellen onder Druk van de Dienst voor het Stoomwezen.

14.22 Installaties voor propaan of butaan moeten voldoen aan NEN 3324, «Voorschriften voor de aanleg van vloeibaargasinstallaties in woningen en andere gebouwen».

14.23 In de inrichting mogen niet meer gasflessen aanwezig zijn dan voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk is.

15. Noodstroomvoorzieningen

15.1 Noodstroomaggregaat

15.1.1 Een noodstroomaggregaat met uitlaatdempersysteem moet zodanig zijn opgesteld dat geen gevaar voor brand bestaat.

Een noodstroomaggregaat, al dan niet met bijbehorende brandstoftank, moet op doelmatige wijze tegen mechanische beschadiging en handelingen van onbevoegden zijn beschermd.

15.1.2 Bij gebruik van vloeibare brandstof moeten doelmatige voorzieningen zijn getroffen om te voorkomen dat vloeistof op of in de bodem kan geraken of zich op ontoelaatbare wijze kan verspreiden.

15.1.3 In een ruimte waarin een noodstroomaggregaat is opgesteld, moeten niet-afsluitbare openingen voor de toevoer van verbrandingslucht en ventilatielucht en voor de afvoer van ventilatielucht zijn aangebracht, welke hetzij rechtstreeks, hetzij door middel van kanalen, verbinding geven met de buitenlucht.

Deze openingen moeten:

a. zodanig zijn aangebracht dat een goede dwarsventilatie is gewaarborgd;

b. zodanig zijn aangebracht dat onder alle omstandigheden een vrije luchtdoorlaat is gewaarborgd;

c. zodanige afmetingen hebben dat te allen tijde voldoende ventilatie is gewaarborgd om gassen die vrijkomen bij brandstoflekkage, af te voeren en om een zodanige temperatuur te handhaven dat als gevolg van het in werking zijn van het noodstroomaggregaat geen overlast in niet tot de inrichting behorende ruimten wordt ondervonden.

15.1.4 Een noodstroomaggregaat waarvoor aardgas als brandstof wordt gebruikt, moet voldoen aan de Richtlijn voor het gebruik van aardgas in gasmotoren van de Commissie Veiligheid van Installaties voor het Stoken van Aardgas VISA, uitgave 1976.

15.1.5 Een noodstroomaggregaat moet zodanig zijn afgesteld en worden onderhouden dat de concentratie van koolmonoxide in de uitgeworpen gassen, gemeten bij een warme motor, niet meer bedraagt dan 1,5 volumepercenten.

15.1.6 In een ruimte waarin een noodstroomaggregaat is opgesteld, mag ten hoogste 200 liter gasolie of ten hoogste 20 liter benzine aanwezig zijn.

15.1.7 De uitmonding van de afvoerleiding voor verbrandingsgassen moet zodanig in de buitenlucht zijn gesitueerd dat door deze gassen buiten de inrichting geen gevaar, schade of hinder wordt veroorzaakt.

15.1.8 Nabij een noodstroomaggregaat moet een draagbare poederblusser aanwezig zijn met een inhoud van ten minste 6 kg, of een ander geschikt blusmiddel met eenzelfde bluscapaciteit.

15.2 *Stationaire opstelling van noodstroomaccumulatoren*

15.2.1 Accumulatoren ten behoeve van noodstroomvoorziening, alsmede de ruimte waarin deze zijn opgesteld, moeten voldoen aan NEN 1010.

15.2.2 In afwijking van voorschrift 15.2.1 moeten ruimten waarin accumulatoren ten behoeve van noodstroomvoorziening zijn geplaatst met een gezamenlijke energie kleiner dan 10 000 VAh en welke vóór 1 juli 1984 zijn opgesteld, zodanig zijn uitgevoerd en geventileerd dat zich geen ontplofbaar mengsel van waterstof en lucht kan vormen.

15.2.3 De vloer van een ruimte waarin open accumulatoren zijn opgesteld, moet vloeistofdig zijn en bestand zijn tegen het te bezigen elektrolyt, of op een gelijkwaardige wijze daartegen zijn beschermd.

15.2.4 In een ruimte waarin accumulatoren ten behoeve van noodstroomvoorziening zijn opgesteld, mag niet worden gerookt. In deze ruimte mag bovendien geen open vuur aanwezig zijn. Op of nabij de toegang tot die ruimte moet met betrekking tot deze verboden een veilig-

heidsteken overeenkomstig het Besluit veiligheidssignalering op de arbeidsplaats (Stort. 1982, 142) zijn aangebracht.

16. Bereiden van voedings- en genotmiddelen

16.1 Om stankhinder buiten de inrichting te voorkomen moeten de uit ovens met een thermisch vermogen van meer dan 3 kW vrijkomende wasem en bakdampen en de dampen die vrijkomen bij het frituren, voor zover daarbij gebruik wordt gemaakt van frituurbakken met een inhoud van meer dan 4 liter frituurvet of frituurolie, door middel van een afzuiginstallatie van voldoende capaciteit worden afgezogen en zonder zich in de inrichting te kunnen verspreiden in de buitenlucht worden afgevoerd. De afgezogen dampen die vrijkomen bij het frituren, moeten, alvorens in de buitenlucht te worden afgevoerd, worden geleid door een doelmatig vervangend filter. De afvoerleiding voor de wasem en de dampen moet gasdicht zijn uitgevoerd.

De uitmonding van de afvoerleiding van de wasem en de dampen moet zijn gelegen op een hoogte van ten minste 1 m boven de hoogste daklijn van de binnen 25 m van de uitmonding gelegen gebouwen, dan wel anderszins zodanig zijn gesitueerd dat ter voorkoming van stankhinder een afdoende verspreiding van de afgezogen wasem en de dampen in de buitenlucht is gewaarborgd. Indien in dat geval een afdoende verspreiding niet kan worden gewaarborgd, moeten de wasem en de dampen, alvorens in de buitenlucht te worden afgevoerd, door een doelmatige ontgeuringsinstallatie worden geleid. Voor de situering van de uitmonding van de afvoerleiding, alsmede voor de aanwezigheid, de uitvoering en het onderhoud van een ontgeuringsinstallatie kan het bevoegd gezag nadere eisen stellen.

16.2 De constructie van een filterinstallatie moet zodanig zijn dat de filterlichamen uitneembaar en verwisselbaar zijn.

16.3 Een filter moet zo dikwijls als dit voor de goede werking daarvan noodzakelijk is, worden ontdaan van vetafzetting of worden vervangen.

16.4 Indien een dampafvoerleiding door een niet tot de inrichting behorende ruimte voert, moet de leiding een brandwerendheid bezitten van ten minste 60 minuten.

16.5 De verbrandingsgassen van een gasgestookt oven-, kook-, bak-, braad- of frituurtoestel, dat is voorzien van een verbrandingsruimte, moeten door een voor dit doel bestemde leiding van onbrandbaar en hittebestendig materiaal in de buitenlucht worden afgevoerd. De uitmonding van deze leiding moet voldoen aan de eisen, gesteld in bijlage C van NEN 1078, uitgave 1987, Voorschriften voor aardgasinstallaties (GAVO-1987).

16.6 Indien een leiding als bedoeld in voorschrift 16.5 zich niet in een tot de inrichting behorende ruimte bevindt, moet de leiding een brandwerendheid bezitten van ten minste 60 minuten.

Ter plaatse van doorvoeringen door wanden of plafonds moet de leiding zodanig zijn geïsoleerd dat geen oververhitting van enig brandbaar materiaal van het gebouw kan plaatsvinden. De leiding moet zodanig zijn aangelegd of geïsoleerd dat de door de leiding afgegeven warmtestraling in niet tot de inrichting behorende ruimten niet waarneembaar is.

16.7 Indien verbrandingsgassen van een oven of een frituurtoestel tezamen met bakdampen of wasem worden afgevoerd, zijn, onver-

minderd het bepaalde over de afvoer van verbrandingsgassen in andere voorschriften van deze bijlage, de voorschriften 16.1 en 16.4 van overeenkomstige toepassing. De afvoer van verbrandingsgassen moet daarbij zodanig geschieden dat de verbranding niet door een afzuiginstallatie kan worden beïnvloed.

16.8 Een gecombineerde afvoer van verbrandingsgassen en bakdampen van gasgestookte bak-, braad- of frituurtoestellen moet zodanig plaatsvinden dat de verbrandingsgassen bij intrede in de dampafvoerleiding geen hogere temperatuur hebben dan 200°C.

16.9 Verbrandingsgassen moeten voor de intreezijde van de afzuigventilator en na een ontgeuringsinstallatie in de dampafvoerleiding worden gevoerd.

De afvoer van verbrandingsgassen moet zodanig geschieden dat de verbranding niet door de afzuiginstallatie kan worden beïnvloed.

16.10 Een frituurtoestel dient thermisch zodanig te zijn beveiligd dat de temperatuur van het bakmedium niet boven 200°C kan oplopen. Nabij een frituurtoestel moet voor iedere frituurbak een passend metalen deksel of een branddeken aanwezig zijn teneinde de bakken in geval van brand te kunnen afdekken.

16.11 Een frituurtoestel moet zodanig zijn ingericht dat overlopende olie niet met open vuur in aanraking kan komen.

16.12 Bouwdelen die een scheidingsconstructie vormen tussen een keuken of een bakkerij en een niet tot de inrichting behorende ruimte, moeten zodanig dampdicht zijn uitgevoerd dat de dampen die vrijkomen bij de in de keuken of de bakkerij uitgevoerde werkzaamheden, in deze ruimte niet waarneembaar zijn ten gevolge van penetratie van deze dampen door de scheidingsconstructie.

16.13 Ovens moeten zodanig zijn geïsoleerd of opgesteld dat door de ovens veroorzaakte warmtestraling in niet tot de inrichting behorende ruimten niet waarneembaar is.

16.14 In een keuken moet een koolzuursneeuwblusser aanwezig zijn met een vulling van ten minste 5 kg. Deze blusser moet aanwezig zijn nabij een toegangsdeur.

16.15 Met betrekking tot de uittredende lucht van een ventilatiesysteem of een luchtbehandelingsinstallatie van een ruimte waarin brood of banket wordt gefabriceerd of bewaard, is voorschrift 16.1 van overeenkomstige toepassing indien van de uittredende lucht stankhinder kan worden ondervonden buiten de inrichting.

17. Reparatie- of onderhoudswerkplaats

17.1 Indien in een werkplaats werkzaamheden met brandbare vloeistoffen worden verricht of laswerkzaamheden plaatsvinden, moet deze werkplaats voldoende zijn geventileerd en moeten de vrijkomende dampen zodanig naar buiten worden afgevoerd dat van de uittredende dampen geen hinder wordt ondervonden buiten de inrichting.

17.2 Gedurende de tijd dat de in voorschrift 17.1 bedoelde werkzaamheden met brandbare vloeistoffen worden uitgevoerd, mag niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn.

17.3 Onder een voor het aftappen van brandbare vloeistoffen, vloeibare chemicaliën of oliën gereedstaand vat moet een doelmatige lekbak zijn aangebracht.

17.4 Gemorste of gelekte vloeistof moet zo spoedig mogelijk worden opgeruimd.

17.5 Nabij de toegangsdeur van een onderhoudswerkplaats moet een draagbare poederblusser aanwezig zijn met een inhoud van ten minste 6 kg, of een ander geschikt blusmiddel met een zelfde bluscapaciteit.

18. Centrale verwarmingsinstallaties met een gezamenlijke nominale belasting van meer dan 130 kW

18.1 Toepassingsgebied

18.1.1 De voorschriften 18.2.1 tot en met 18.5.3 zijn van toepassing op centrale verwarmingsinstallaties met een gezamenlijke nominale belasting van meer dan 130 kW op bovenwaarde.

18.2 Constructie, installatie en gebruik

18.2.1 Met aardgas te stoken stooktoestellen moeten zijn uitgevoerd overeenkomstig de Model Aansluitvoorwaarden Gas 1979 van de KVG, uitgave 1979.

18.2.2 Stooktoestellen moeten regelmatig en vakkundig worden onderhouden, afgesteld en zo vaak als nodig is, doch ten minste éénmaal per jaar, worden gereinigd zonder dat roet of ander vuil zich daarbij buiten de inrichting kan verspreiden.

18.3 (periodieke) Keuringen

18.3.1 Met aardgas te stoken stooktoestellen, die zijn opgericht na het tijdstip waarop dit besluit op de inrichting van toepassing wordt en die een nominale belasting hebben van ten hoogste 660 kW op bovenwaarde, moeten voor de ingebruikneming en vervolgens – evenals stooktoestellen welke in gebruik zijn genomen vóór het tijdstip waarop dit besluit op de inrichting van toepassing wordt – telkens na 4 jaar aan de hand van voorschrift 18.2.1 op goed en veilig functioneren worden gecontroleerd door het aardgasleverend bedrijf, het VEG-gasinstituut n.v. of een andere deskundige.

18.3.2 Met aardgas te stoken stooktoestellen, die zijn opgericht na het tijdstip waarop dit besluit op de inrichting van toepassing wordt en die een nominale belasting hebben van meer dan 660 kW op bovenwaarde, moeten voor de ingebruikneming en vervolgens – evenals stooktoestellen welke in gebruik zijn genomen vóór het tijdstip waarop dit besluit op de inrichting van toepassing wordt – telkens na 2 jaar aan de hand van voorschrift 18.2.1 op goed en veilig functioneren worden gecontroleerd door het aardgasleverend bedrijf, het VEG-gasinstituut n.v. of een andere deskundige die in het bezit is van het diploma VISA-technicus.

18.4 Opstelling stooktoestellen

18.4.1 Stooktoestellen moeten zijn opgesteld overeenkomstig NEN 3028.

18.4.2 De brandstoftoevoer naar stooktoestellen, opgesteld in een stookruimte, moet kunnen worden afgesloten door middel van een op een goed bereikbare plaats buiten de stookruimte aanwezige afsluiter, zodat wordt voorkomen dat bij brand, gas als gevolg van lekkage of breuk van de leidingen in de stookruimte zou kunnen stromen.

Nabij de stookruimte moet op duidelijke wijze zijn aangegeven waar zich de afsluiter bevindt.

Bij de afsluiter moet duidelijk het doel en de wijze van sluiten zijn aangegeven.

18.5 *Verbrandingsgasafvoersystemen*

18.5.1 Een verbrandingsgasafvoersysteem ten behoeve van een met gas te stoken stooktoestel moet voldoen aan de eisen voor verbrandingsgasafvoersystemen, gesteld in NEN 1078.

Een verbrandingsgasafvoersysteem van een met gas te stoken stooktoestel, geïnstalleerd vóór 1 juli 1977, moet in plaats van te voldoen aan NEN 1078 voldoen aan de Richtlijnen bestaande gasinstallaties van het KVGn, uitgave 1977.

De in dit voorschrift bedoelde verbrandingsgasafvoersystemen moeten tevens voldoen aan NEN 3028, voor zover NEN 1078, de VISA-voorschriften of de «Richtlijnen bestaande gasinstallaties» van het KVGn, uitgave 1977, niet anders bepalen.

18.5.2 De wanden van een verbrandingsgasafvoersysteem moeten, voor zover zij zich in een niet tot de inrichting behorende ruimte bevinden, zodanig zijn uitgevoerd dat de buitenzijde van deze wanden als gevolg van het in werking zijn van een stooktoestel geen zodanig hoge temperatuur aanneemt dat daardoor overlast wordt ondervonden.

18.5.3 Een verbrandingsgasafvoersysteem moet zo vaak als nodig is inwendig worden gereinigd, zonder dat roet en andere verbrandingsresten buiten de inrichting worden verspreid.

Deze bijlage behoort bij het Koninklijk besluit van 26 september 1989, Stb. 395

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels

**BIJLAGE II
BEHORENDE BIJ HET BESLUIT DETAILHANDEL HINDERWET**

KENNISGEVING ALS BEDOELD IN DE ARTIKELEN 4 EN 5

Bij een kennisgeving als bedoeld in de artikelen 4, eerste en tweede lid, en 5, tweede lid, moeten de volgende gegevens worden verstrekt:

- a. naam en adres van degene die de detailhandel drijft;
- b. een opgave van het adres waar de detailhandel is of zal worden gevestigd;
- c. het voorgenomen tijdstip waarop de detailhandel in werking wordt gebracht of de uitbreiding of wijziging van de detailhandel, dan wel de verandering van een daarin gebezigde werkwijze tot stand wordt gebracht;
- d. de gegevens waaruit kan worden afgeleid of omstandigheden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder a, en tweede lid, zich voordoen en gegevens waaruit de noodzaak tot het stellen van nadere eisen kan blijken;
- e. een plattegrond van de detailhandel.

Deze bijlage behoort bij het Koninklijk besluit van 26 september 1989, Stb. 395

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels